

(تدوین الگوهای کالبدی در طراحی فضاهای شهری در راستای مقابله با وندالیسم (مورد مطالعه: شهر خرم آباد)

سیده حمیرا مهدیزاده^{۱*}، علیرضا شیخ‌الاسلامی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد واحد بروجرد

۲- استادیار دانشگاه آزاد واحد بروجرد

چکیده

در حال حاضر نیز توجه به نیازهای اساسی شهروندان در محیط‌های شهری و توجه به برطرف نمودن مشکلات و معطلات شهری به منظور کاهش نابهنجارهای و افزایش امنیت از مهمترین مسائلی هستند که همواره مورد توجه مدیران، برنامه ریزان و طراحان شهری بوده است. چراکه محیط شهری زمینه مستعدی برای ارتکاب انواع جرائم به شمار می‌رود. با توجه به این شرایط ضرورت توجه به این معطل اجتماعی کالبدی گریبان گیر فضاهای عمومی شهرهای کشور از اهمیت ویژه برخوردار است که بر اساس بررسی‌های انجام گرفته فضاهای عمومی شهر خرم آباد نیز با چنین مسائل و مشکلاتی روبرو هستند که ضرورت توجه به این موضوع و بررسی آن را حائز اهمیت ساخته است. بر همین اساس در این پژوهش بر آن شدید که ضمن بررسی پدیده وندالیسم و نظریات آن در مورد علل ظهور رفتارهای وندالی و تطبیق آن با مناطق جرم خیز شهر خرم آباد و ارائه راهکارهایی در جهت کاهش این معطل و ایجاد تعادل در فضاهای عمومی شهر خرم آباد می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: وندالیسم، محیط شهری، شهر خرم آباد

۱- بیان مسئله

وندالیسم مشتق از واژه وندال است. وندال نام قومی از اقوام ژرمن - اسلاو به شمار می‌رفت که در قرن پنجم میلادی در سزمین‌های واقع در میان دو رودخانه اودر و ویستول زندگی می‌کردند. آنان مردمانی جنگجو، خونخوار و مهاجم بودند که به کرات به نواحی و سرزمین‌های اطراف قملرو خود تخطی و تجاوز کرده به تخریب و تاراج مناطق و آبادی‌های متصرفه می‌پرداختند. روحیه ویرانگرانه قوم وندال سبب گردیده است که در مباحث آسیب‌شناسی کلیه رفتارهای بزهکارانه‌ای که به منظور تخریب آگاهانه اموال، اشیاء و متعلقات عمومی و نیز تخریب و نابودی آثار هنری و دشمنی با علم و صنعت و آثار تمدن صورت می‌گیرد به گونه‌ای به وندالیسم منتبس گردد.

وندالیسم، در این معنی، از بلاهای جوامع امروزی است که در گذشته دیده نشده است. «وندال‌های کهن»، در هجوم‌های وحشیانه خود، چیزی را ویران می‌کردند که خود تساخته بودند، اما «وندان‌های مدرن»، چیزی را نابود می‌سازند که از آن جامعه خودشان است. از این‌رو ژانورن از وندالیسم بعنوان نوعی بیماری خرابکاری در قرن حاضر و عصر مدرن و به مثابه پدیده ای جهانی نام می‌برد و آن را بگونه‌ای مجاز به تخریب آثار هنری، دشمنی با علم و صنعت و آثار تمدن اطلاق می‌کند. به همین علت است که اغلب روحیه ای را که تمایل به نابودی آثار هنری، تخریب اموال عمومی و همه چیزهای زیبایی دیگر را دارد روحیه ویرانگر یا متمایل به خرابکاری (وندالیسم) می‌خوانند. (محسنی تبریزی، ۱۳۸۳: ۴۵)